

Onderwerp**Plan van aanpak Invoeren afvalpas voor toegang milieustraten****Informatie**

Datum	3 juli 2023	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Wiebe Oosterhof	☐ Financieel adviseur: Klaas Jan Wijk
Zaaknummer	3359259	☒ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Wethouder Schipper	☒ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	College	☒ Communicatieadviseur:
		☐ Inkoopadviseur: Karin Speelman-Aalbers
		☒ Afdeling:
		☐ Naam medewerker: Marten Huizinga, Gertjan Heeling
		☒ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Uit een onderzoek naar de milieustraat voor het grondstoffenbeleid 2021-2025 kwam naar voren dat de gegevens over bezoekersaantallen en bezoektijden niet compleet zijn. Zo is er op dit moment geen inzicht in het aantal onbetaalde bezoekers en de herkomst van deze bezoekers. Om de service naar inwoners te verhogen en om afvaltoerisme te voorkomen is inzicht in data gewenst. Daarom is in het grondstoffenbeleid 2021-2025 besloten om het invoeren van een afvalpas voor de inwoners van Midden-Drenthe te verkennen. Hierbij dienen de kosten, service, en milieu effecten te worden meegenomen. Naar aanleiding van dit besluit is er een plan van aanpak opgesteld waarin de verschillende opties voor het invoeren van een afvalpas als toegang voor de milieustraten is uitgewerkt. Met als doel het valideren van de inwoners van de gemeente om gebruik te maken van deze brenglocaties en het zo veel mogelijk uitsluiten van oneigenlijk gebruik door commerciële partijen en mensen van buiten de gemeente.

Voorstel**Toelichting voorstel**

Het college besluit:

1. Het voornemen uit te spreken om per 1 januari 2024 een afvalpas per huishouden in te voeren, die dient als toegangsbewijs voor de milieustraten in Beilen en Bovensmilde.
2. De commissie Ruimte en Groen de volgende vraag voor te leggen:
 - a. Bent u het eens met het voornemen van het college om een afvalpas in te voeren voor beide milieustraten per 1 januari 2024?

Aangezien elk huishouden in Midden-Drenthe een afvalpas dient te ontvangen is heeft het de voorkeur om dit te laten doen door een partij die hier ervaring mee heeft. Het verzenden van de afvalpassen inclusief informatie is voor de gemeente een tijdrovend proces. Daarnaast is samenwerking met een externe partij altijd benodigd voor de hardware en softwarelicentie

overeenkomst. De gemeente heeft op dit moment al een containermanagementsysteem (CMS) van DVL Milieuservice B.V. In dit systeem kan DVL de module 'milieustraat' openstellen waarna de afvalpassen hierop aangesloten kunnen worden. Dit heeft als voordeel dat alle informatie in één systeem kan worden verzameld.

De modules staan los van elkaar en kunnen dus ook los van elkaar kunnen functioneren. Dat wil zeggen dat wanneer er gekozen wordt voor een andere partij voor het chippen van containers, deze module uitgezet wordt, maar dit geen invloed heeft op de module 'Milieustraat' voor de afvalpassen.

Alternatieven

- Afvalpassen in eigen beheer: De gemeente kan er ook voor kiezen om het toegangssysteem tot de milieustraat zelf te beheren. Dit vereist meer werkzaamheden vanuit de gemeente op het gebied van verzending en pasbeheer.
- Online reserveringsysteem: Er zijn ook mogelijkheden om zonder pas een toegangscontrole uit te voeren bij een milieustraat. Zo kan er binnen een ICT-systeem ook een check plaatsvinden via DigiD of op basis van postcode en huisnummer. Gezien de bezoekersaantallen en wachttijden bij de milieustraten is er geen reserveringsysteem benodigd. Daarnaast is dit systeem minder gebruiksvriendelijk naar inwoners en kan dit voor ophef/weerstand zorgen.

Randvoorwaarden

- We zien een afvalpas als een combinatie van een pas inclusief pasbeheer (systeem, communicatie, verzending, etc.).
- De afvalpassen dienen alleen als toegangspas voor de milieustraten. De andere toepassingen van afvalpassen worden buiten beschouwing gelaten.
- We gaan uit van de huidige situatie op de milieustraten in Beilen en Bovensmilde. Zo is er op dit moment geen weegbrug aanwezig op de milieustraat in Beilen en ontbreekt er een slagboom op de milieustraat van Bovensmilde.

Risico's

Het risico van het invoeren van een afvalpas in Midden-Drenthe is er van uitgaan dat oneigenlijk gebruik van de milieustraten hiermee volledig is opgelost. Zo kan iemand met een afvalpas ook bedrijfsafval inleveren of passen kunnen worden uitgeleend. Echter maakt het invoeren van een afvalpas het systeem wel eerlijker en blijken patronen beter te achterhalen.

Financiële gevolgen

Bij het uitbesteden van het invoeren van een afvalpas als toegangsbewijs voor de milieustraten komen eenmalige en jaarlijkse kosten kijken. Op basis van een eerdere uitvraag bedraagt de eenmalige investeringskosten voor het volledig uitbesteden van afvalpassen €26.900,-. De kosten voor het in eigen beheer invoeren en beheren van afvalpassen zijn geschat op €35.900,-. Het verschil in kosten zit met name in de kosten voor het voorbereiden en verzenden van de afvalpassen door medewerkers van de gemeente.

De kosten dekken we uit de afvalstoffenheffing. Deze kosten nemen we op in de begroting van 2024 en verder. Op basis van 14.700 aansluitingen is de invloed ingeval van uitbesteden € 1,83 op de afvalstoffenheffing. En € 0,25 voor de jaarlijkse kosten. Met betere data en minder afvaltoerisme verwachten we de kosten minimaal terug te verdienen.

De jaarlijkse kosten bestaan voornamelijk uit de kosten voor de licentie en communicatie kosten voor de PDA. Dit bedraagt €3.700,- bij uitbesteding, hierin zit de service en het pasbeheer inbegrepen.

Vanuit eigen beheer bedraagt de licentie €2.400,- waarin nieuwe pas aanvragen zelf verwerkt dienen te worden.

Eenmalige investeringskosten

Scenario	I. Alles uitbesteden	II. Eigen Beheer	III. Online reserveringssysteem
Aanschaf pas/verzending	€ 22.000	€ 30.300	-
Openen module milieustraat	€ 1.600	€ 1.600	-
PDA	€ 1.600	€ 1.600	-
Kosten hardware paslezer en barcode scanner	*	€ 1.000	-
Pasbeheer voor 500 reserve passen	€ 1.600	€ 1.400	
Totaal eenmalig	€ 26.900	€ 35.900	Nader te bepalen

*Kosten hardware paslezer, barcode scanner en reserve passen zitten inbegrepen in de jaarlijkse pasbeheer kosten.

Jaarlijkse kosten

Scenario	I. Alles uitbesteden	II. Eigen Beheer	III. Online reserveringssysteem
Kosten licentie database (pasbeheer)	€ 3.500	€ 2.100	-
Communicatie (SIM) PDA	€ 200	€ 200	-
Totaal jaarlijks	€ 3.700	€ 2.400	Nader te bepalen

Personele gevolgen

Geen

Duurzaamheid

Doormiddel van een afvalpas kan de gemeente de data en informatie van de milieustraten beter verzamelen. Hierdoor kan de gemeente gericht sturen op het verduurzamen van de milieustraten en tegelijkertijd de service naar inwoners verhogen.

Publicatieniveau

Openbaar.

Overig

-

Vervolgprocedure/communicatie

1. Gemeenteraad

Het voorgenomen besluit om de afvalpas per huishouden in te voeren voor te leggen aan de raad.

2. Vervolg na positief besluit gemeenteraad

a. Instructies medewerkers

Onafhankelijk voor welk scenario er wordt gekozen dienen de medewerkers van de gemeente op de juiste wijze ingelicht te worden. Voornamelijk de medewerkers van de milieustraat en de KCC van de gemeente dienen op de hoogte te zijn voor wat komen gaat. Indien er wordt gekozen voor scenario I is het handig om hier ook een toelichting dag voor de medewerkers bij te voegen, waarin het CMS systeem wordt toegelicht en de KCC weten hoe ze moeten handelen bij een aanvraag van een nieuwe pas. Indien er wordt gekozen voor scenario II ligt de verantwoording van de toelichting en opleiden van de medewerkers bij de gemeente zelf.

Een aandachtspunt is de opstartfase. Hoe gaan we om met inwoners die de pas hebben “vergeten”.

b. Implementatie

Na het vaststellen van het scenario gaan wij verder aan de slag met het implementeren van dit scenario. Hierin nemen wij contact op met de juiste stakeholders en vragen wij een volledige offerte aan. Na het ontvangen van deze offerte bespreken we dit met de juiste beleidsmedewerkers om vervolgens na goedkeuring aan de slag te gaan met de implementatie. Het streven is om op 1 januari 2024 toegangscontrole op de milieustraten te kunnen uitvoeren met afvalpassen. De implementatie fase dient dan plaats te vinden in het najaar van 2023. Hierbij verwachten we een totale doorlooptijd van 3 maanden.

c. Afspraken over communicatie benoemen

Naast het meenemen van alle betrokkenen op de milieustraat en gemeente is het ook belangrijk om de inwoners toe te lichten. Mocht er gekozen worden voor een pas dan krijgt elke bewoner die recht heeft op een pas ook een informatie brief thuis gestuurd. Om deze verandering niet uit het niets te implementeren is het verstandig om de nieuwe aanpak vroegtijdig op de website en lokale media te communiceren. De afval kalender kan hier ook een toegevoegde waarde hebben.

d. Monitoring en evaluatie

Een aantal weken na implementatie kan de gemeente een evaluatie uitvoeren waarin de werking van de afvalpassen wordt gecontroleerd.

Bijlagen

- Plan van aanpak afvalpassen
- Grondstoffenbeleid 2021-2025